

AMBASSADE VAN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

AMBASSADE ROYALE
DES PAYS-BAS

No. 2596/GS-44/254. GEHEIM.

Lissabon, 15 juli 1959.

Ongeregelheden in Portugees Timor.

Naar aanleiding van Uwe Excellentie's bericht langs andere weg d.d. 8 dezer heb ik de eer Haar mede te delen, dat ik gisteren gelegenheid had om op het Ministerie van Buitenlandse Zaken te informeren naar de geruchten omtrent plaats gevonden hebbende ongeregelheden in Portugees Timor. Mijn zegsman toonde zich verbaasd, dat ik blijkbaar iets van deze affaire wist; ik heb geopperd, dat deze berichten wellicht via Nieuw-Guinea waren gekomen. Hij trachtte de zaak te bagatelliseren, door te stellen dat zij in elk geval sterk overdreven waren, doch gaf na enig aandringen het volgende toe:

1. Ongeveer een jaar geleden hebben zich in Portugees Timor gemeld een 15-tal Indonesische officieren, die zeiden sympathie te hebben voor de opstand, die was uitgebroken in Sumatra en andere gedeelten van Indonesië. Deze werden geïnterneerd, ondanks de protesten van de Indonesische regering, aan wie op haar verzoek alleen werden uitgeleverd de wapenen, die zij in hun bezit hadden. Na verloop van tijd begonnen de 15 echter toenadering te tonen tot het bewind in Djakarta, en 5 belhamels onder hen raakten onlangs slaags met de Portugese autoriteiten, waarbij één hunner werd gedood. Naar aanleiding daarvan had de Portugese regering thans besloten om de overige 10 geïnterneerden naar Djakarta terug te zenden; de 4 overblijvenden van het relletje zouden echter in Timor moeten blijven ter berechting aldaar.

2. Het was juist, dat onlangs in Timor een prauw met Indonesische opvarenden was geland, doch deze waren afkomstig uit de Molukken en eveneens betrokken bij de verwarde politieke toestand in dat gedeelte van de archipel.

Aan
Zijne Excellentie
de Heer Minister van Buitenlandse Zaken,
te
's-Gravenhage.

MIN. VAN BUITENLANDSE ZAKEN	
DIR. <i>DBI</i>	VISIE
<i>101094-4730 QS</i>	
Fotom. <i>185 234 17-7-1959</i>	
DOSSIER	

AMBASSADE VAN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

AMBASSADE ROYALE
DES PAYS-BAS

- 2 -

No. 2596/GS-44/254. GEHEIM.

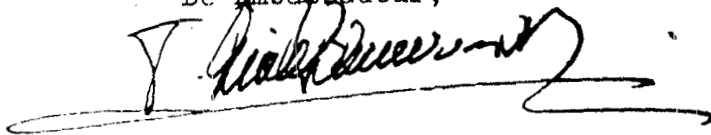
3. Tenslotte werd toegegeven, dat er verdenkingen hadden bestaan tegen de vroegere Indonesische Consul in Dili, die juist was vertrokken ten tijde van het relletje genoemd sub 1. Het had de aandacht getrokken, dat het Consulaat over ruime geldmiddelen beschikte en dat de staf zich bezig hield met fotografieren op grotere schaal dan normaal kon worden geacht.

Meer wilde mijn zegsman niet loslaten, of verwierp hij als ongegronde geruchten. Er kon (nog) niet gesproken worden van georganiseerde pogingen tot Indonesische infiltratie in Portugees Timor, doch toegegeven moest worden, dat dit het beeld van het ogenblik was.

Ik heb sterk de indruk, dat de Portugese autoriteiten in genoemde provincie zeer waakzaam zijn en voorlopig de situatie in de hand hebben, waartoe zal kunnen bijdragen de recente aankomst van de nieuwe Gouverneur, de Majoor José Temudo Barata, die luchtgewijs naar zijn nieuwe bestemming is vertrokken. Deze militair maakt op de pers-foto's, welke van hem verschenen zijn, een kordate indruk.

Ik blijf ter zake diligent, doch zou het op prijs stellen, ook door Uwe Excellentie op de hoogte te mogen worden gehouden van verdere ontwikkelingen in Timor, welke Haar ter ore mochten komen. Bij het onderhavige gesprek is nl. duidelijk gebleken, dat alleen het noemen van bepaalde feiten of geruchten aanleiding geeft tot een reactie. De Portugese politiek is kennelijk, om aan deze zaak zo weinig mogelijk ruchtbaarheid te geven; de pers heeft er generlei gewag van gemaakt.

De Ambassadeur,

(T. Elink Schuurman.)